Niepubliczne Przedszkole
„BRATEK”
Barlinek ul. Henryka Sienkiewicza 15
tel. (91) 573-18-12, e-mail: npsbratek@gmail.com
www.bratek-barlinek.pl

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI WYSTĄPIENIA ZACHOWANIA TRUDNEGO U WYCHOWANKA NIEPUBLICZNEGO PRZEDSZKOLA „BRATEK”

po zmianach z dnia 14 września 2018 r.

Podstawa prawna:

- *Ustawa z dnia 23 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1010)
- *Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy* (Dz. U. z 2012 r. poz. 788 ze zm.)
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* (Dz. U. z 2017 r. poz. 356)
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1591)
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lipca 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach* (Dz. U. Nr 161, poz. 968)

I. Cele procedury:

- osiągnięcie celów wychowania przedszkolnego określonych w podstawie programowej, w szczególności w obszarze rozwijania odporności emocjonalnej koniecznej do racjonalnego radzenia sobie w nowych i trudnych sytuacjach oraz w zakresie rozwijania umiejętności społecznych, które są niezbędne w poprawnych relacjach z dziećmi i dorosłymi,
- zapewnienie bezpiecznych warunków nauki i zabawy dzieciom przebywającym w Niepublicznym Przedszkolu „Bratek”,
- ujednolicenie działań wychowawczych w placówce w zakresie pracy z dziećmi przejawiającymi trudne zachowania,
- zapobieganie powtarzaniu się zachowań niepożądanych u dzieci poprzez skuteczne działania profilaktyczne,
- zwiększenie i usprawnienie skuteczności oddziaływań wychowawczych wobec dzieci przejawiających trudne zachowania,

- wprowadzenie i ujednolicenie zasad współpracy ze środowiskiem rodzinnym wychowanka w pokonywaniu zachowań trudnych.

II. Zakres procedury

A. Niniejszy dokument reguluje zasady postępowania zespołu pracowników Niepublicznego Przedszkola „Bratek”, wobec wychowanka który przejawia trudne zachowania.

Zachowanie trudne to:

- **zachowanie, które zagraża bezpieczeństwu życia i zdrowia jego i innych osób przebywających w otoczeniu wychowanka przejawiającego trudne zachowania.**
- **zachowanie które uniemożliwia lub znacznie utrudnia proces uczenia się wychowanka**

B. Procedura obejmuje swoim zakresem:

- dzieci uczęszczające do Niepublicznego Przedszkola „Bratek”,
- pracowników Niepublicznego Przedszkola „Bratek”
- rodziców/prawnych opiekunów dzieci uczęszczających do Niepublicznego Przedszkola „Bratek,
- Dyrektora Niepublicznego Przedszkola „Bratek”

C. Wychowawca dziecka przejawiającego trudne zachowania wraz z pracownikami pracującymi bezpośrednio z dzieckiem tworzą Zespół ds. zachowań trudnych *(skład zespołu jest tożsamy ze składem zespołu ds. IPET. Skład zespołu może zostać poszerzony o innego nauczyciela/specjalistę zgodnie z potrzebami)*. Wychowawca pełni rolę koordynatora Zespołu.

D. Procedura określa kolejne etapy/kroki pracy Zespołu ds. zachowań trudnych – zmierzające do eliminacji zachowań trudnych u wychowanka. Procedura określa zasady pracy zespołu oraz zasady współpracy ze środowiskiem rodzinnym.

III Opis procedury

Etapy pracy Zespołu ds. Zachowań Trudnych:

Wszyscy pracownicy Przedszkola pracujący z zachowaniami trudnymi u wychowanków- zobowiązani są do postępowania zgodnie z wyznaczonymi poniżej etapami. Kolejne etapy tworzą spójną całość.

1. ***Obserwacja i pomiar***- pracownicy dokumentują występowanie zachowań trudnych wychowanka, na podstawie obserwacji dziecka w czasie pobytu w przedszkolu. Pracownik dokonujący obserwacji tworzy własne narzędzia monitorowania/notowania występowania zachowania trudnego dziecka w aspekcie ilości, natężenia, czasu trwania, okoliczności poprzedzających i konsekwencji następujących po zachowaniu. Pracownicy mogą uwzględnić w dokumentacji informacje pochodzące z wywiadu z rodzicami/ prawnymi opiekunami dotyczącymi funkcjonowania dziecka w środowisku rodzinnym. Wyniki obserwacji muszą mieć formę pisemną.
2. ***Zgłoszenie wystąpienia zachowania trudnego-*** pracownik na postawie wyników obserwacji zachowania trudnego u dziecka zwołuje zespół do spraw IPET w najszybszym możliwym terminie. Zespół ds. IPET tym samym staje się Zespołem ds. zachowań trudnych konkretnego wychowanka. Koordynatorem zespołu zostaje wychowawca dziecka przejawiającego zachowania trudne. Powołanie zespołu nie musi mieć formy pisemnej. Prócz pracowników bezpośrednio pracujących z dzieckiem w skład zespołu mogą wchodzić także inne osoby np. pedagog, psycholog, nauczyciel - jeśli koordynator zespołu uzna obecność tej osoby za szczególnie istotną w pracy zespołu.
   Informacja o zachowaniu trudnym, zagrażającym życiu lub zdrowiu dziecka lub innym osobom zgłaszana jest natychmiast Dyrektorowi Przedszkola.
3. ***Kwestionariusz do Oceny funkcjonalnej zachowań niepożądanych-*** Przed podjęciem decyzji o sposobie podjętej interwencji w stosunku do wychowanka przejawiającego trudne zachowania, Zespół opracowuje Kwestionariusz do oceny funkcjonalnej zachowań niepożądanych (Załącznik nr 1 do niniejszej Procedury). Rekomendowane jest wypełnienie kwestionariusza do oceny funkcjonalnej zachowań niepożądanych przez rodziców wychowanka – lub jeśli to niemożliwe pozyskanie informacji podczas rozmowy nt. okoliczności i warunków które mogą mieć istotne znaczenie –przy opracowywaniu sposobu interwencji.
4. ***Indywidualna Procedura Postępowania*** - na podstawie wyników obserwacji oraz wyników kwestionariusza do oceny funkcjonalnej zachowań niepożądanych Zespół ds.

Zachowań Trudnych opracowuje Indywidualną Procedurę Postępowania w stosunku do dziecka przejawiającego zachowania trudne. Procedura szczegółowo opisuje: działania profilaktyczne – zapobiegające wystąpieniu zachowania trudnego, interwencję w chwili prezentowania zachowania trudnego przez wychowanka oraz bezpośrednie konsekwencje stosowane przez pracowników w odpowiedzi na prezentowane przez wychowanka zachowania trudne.

Projekt Indywidualnej Procedury Postępowania podlega zaopiniowaniu przez *rodziców* oraz zatwierdzeniu do realizacji przez Dyrektora Przedszkola.

5. ***Zgoda rodziców/ prawnych opiekunów***- koordynator Zespołu ds. zachowań trudnych zobowiązany jest do zapoznania rodziców/prawnych opiekunów z Indywidualną Procedurą. Rodzic potwierdza zapoznanie się z procedurą podpisem, który jest jednocześnie zgodą na realizowanie procedury na terenie i przez pracowników Przedszkola. Odmowa podpisania przez Rodzica opracowanej przez Zespół procedury- zgłaszana jest Dyrektorowi Placówki.
6. ***Przyjęcie do realizacji-*** monitorowanie i dokumentowanie działań Zespołu ds. Zachowań Trudnych. Zespół opracowuje własne zindywidualizowane narzędzia do monitorowania realizowanej procedury.
7. ***Ocena efektywności procedury-*** Indywidualna Procedura opracowana jest przez zespół na określony czas. Po jego upływie zespół ma obowiązek dokonania oceny efektywności podjętej interwencji i podjęcia decyzji o zachowaniu - kontynuowaniu interwencji, dokonaniu zmian lub zakończenia indywidualnej procedury. *Raport z ustaleń przebiegu prac zespołów jest omawiany i konsultowany w trakcie okresowych spotkań zespołu wychowawczego przedszkola. Spotkania te są protokołowane przez przewodniczącego zespołu wychowawczego.*

IV. Postanowienia końcowe:

Załączniki do niniejszej procedury- które stanowią jej integralną część to:

Załącznik nr 1 . Kwestionariusz do oceny funkcjonalnej zachowań niepożądanych
Załącznik nr 2. Indywidualna Procedura Postępowania
Załącznik nr 3. Raport z przebiegu działań – zachowania problemowe w roku szkolnym 2018/2019.

Wszelkie ustalenia Zespołu, a także zmiany w Indywidualnej Procedurze muszą mieć formę pisemną.

Koordynator informuje rodziców/prawnych opiekunów o bieżących postępach lub trudnościach w realizacji Indywidualnej Procedury zgodnie z przyjętymi w Przedszkolu standardami kontaktu z rodzicami/ prawnymi opiekunami dziecka.

Schemat postępowania:

1. Obserwacja i pomiar zachowania.
2. Zgłoszenie zachowania problemowego - zainicjowanie spotkania zespołu ds. IPET (uzgodnienie funkcji zachowania, sposobu postępowania oraz monitorowania) – przygotowanie dokumentów zał. 1 i 2, narzędzie do monitorowania).

- Wykorzystanie procedur korekty zachowań problemowych w oparciu o techniki drugiego i trzeciego poziomu wymaga zgody rodzica i akceptacji dyrektora.

3. Przyjęcie do realizacji i monitorowanie.
4. Przygotowanie zał. 3 - wypełniony hasłowo wg poniższego przykładu.

Data	Zgłaszana trudność	Osoba zgłaszająca (imię i nazwisko)	Ustalenia/podjęte działania	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji	Wynik/ewaluacja działań

Ten raport powinien stanowić materiał do omówienia w trakcie ogólnych posiedzeń zespołu wychowawczego.

5. Ocena skuteczności i ewentualna modyfikacja programu.

- **Zgodnie z ustaleniami rady pedagogicznej z dnia 14 września 2018 r. ogólne spotkania zespołu wychowawczego odbywać się będą okresowo i mają one charakter sprawozdawczy oraz konsultacyjny.**
- **Ustalona procedura przebiegu modyfikacji zachowania problemowego pozostaje do wglądu na sali grupy do której uczęszcza dziecko w celu zapoznania się z nią osób mogących pełnić ewentualne zastępstwo.**